

„ПОМНИШ ЛИ, ПОМНИШ ЛИ...”

ДЕБЕЛЯНОВ

(анализ)

Тъгата е постоянна спътница на Дебеляновата поезия. Тя връща носталгичния спомен за „тихия двор” и „тихия дом в белоцветните вишни”. И душата, просветлена от образите на родния уют, сама призовава спомена „да се завърне” в мисловния взор на лирическия герой:

*Помниш ли, помниш ли тихия двор,
тихия дом в белоцветните вишни?*

Образът на „дома”, като спомен за „дните предишни”, се изпълва с тишина. Времето спира и дълбоко от паметта идва светът на детството, означен със символния знак на „белоцветните вишни”. „Разцъфва” душата, просветлена от завърналия се спомен. Импресията на чувството рисува сред притихналата скръб на душата забравените образи на миналото. Силата на усетите като ярка светлина прорязва мрака на тъгата и се ражда вопълът:

*Ах, не проблясвайте в моя затвор,
жалби далечни и спомени лишни -
аз съм заключеник в мрачен затвор,
жалби далечни и спомени лишни*

Споменът е излишен, а стонът на сърцето и неговата жалба - далечни. Лирическият АЗ се отдалечава от миналото, но се чувства чужд и далечен и за настоящето:

*Моята стража е моят позор,
моята казън са дните предишни!*

Той чува гласовете на миналото, изпълнили спомена с „шъпот и смях”. „Белоцветните вишни” проблясват в скръбната тишина на спомена със светлата усмивка на детството. Тъгата става непреодолима:

*Помниш ли, помниш ли в тихия двор
шъпот и смях в белоцветните вишни?
Ах, не пробуждайте светлия хор,
хорът на ангели в дните предишни*

И в нейната тиха меланхолия като далечен спомен прозвучава скръбната

изповед на Дебеляновия лирически АЗ:

*Аз съм заключеник в мрачен затвор,
жалби далечни и спомени лишни,
сън е бил, сън е бил тихия двор,
сън са били белоцветните вишни!*

Скръбен в своята нежна самота е лирическият недосънуван спомен на Дебеляновата душа за завръщане в „тихия дом” на „дните предишни”.